

52260402 : สาขาวิชาพัฒนศึกษา

คำสำคัญ : ความต้องการจำเป็น/พระสงฆ์/สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัด

รพีวรรณ บำรุง : การศึกษาความต้องการจำเป็นของพระสงฆ์ ที่มีต่อบทบาทของสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดนครปฐม. อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : ผศ.ดร.ธีรศักดิ์ อุ่ณารมย์เลิศ อ.ดร.ลุง วีระนาวัน และผศ.ดร.ไชยยศ ไพบูลย์ศิริธรรม. 188 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความต้องการจำเป็นของพระสงฆ์ ที่มีต่อบทบาทของสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดนครปฐม ตามสภาพที่เป็นอยู่ และสภาพที่ควรจะเป็น และวิเคราะห์หาสาเหตุของความต้องการจำเป็น กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 136 วัด ผู้ให้ข้อมูลจำนวน 408 รูป ได้จากการสุ่มตามระดับชั้นภูมิอย่างเป็นสัดส่วน สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น โดยพิจารณาจากค่า $PNI_{modified}$ เครื่องมือที่ใช้สำหรับการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ คือแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราประเมินค่า 5 ระดับ ที่มีการตอบสนองคู่ และข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการสนทนากลุ่ม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1. พระสงฆ์มีความต้องการจำเป็นต่อบทบาทของสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดนครปฐม ตามสภาพที่เป็นอยู่อยู่ในระดับปานกลาง และสภาพที่ควรจะเป็นอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น $PNI_{modified}$ เท่ากับ 0.494 ด้านที่มีความต้องการจำเป็นมากที่สุดเป็นลำดับแรกคือ ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนให้วัดเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ รองลงมาเป็น ด้านการศาสนพิธีและวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา และด้านการปกครองคณะสงฆ์ การคุ้มครองพระพุทธศาสนา

2. ผลการเปรียบเทียบความต้องการจำเป็นของพระสงฆ์ ที่มีต่อบทบาทของสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดนครปฐม โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า พระสงฆ์ที่มีตำแหน่ง อายุ อายุพรรษา การศึกษา (ทางโลก)สายสามัญ การศึกษา(ทางธรรม)ด้านปริยัติแผนกธรรม และการศึกษา(ทางธรรม)ด้านปริยัติแผนกบาลีต่างกัน ให้ความสำคัญกับลำดับของความต้องการจำเป็น ต่อบทบาทของสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดนครปฐมแตกต่างกัน

3. สาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็นต่อบทบาท ของสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดนครปฐม ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนให้วัดเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ เรื่องที่มีความสำคัญมากที่สุดคือ การดำเนินงานส่งเสริมและสนับสนุนการเผยแผ่พระพุทธศาสนา เช่น การจัดตั้งสำนักปฏิบัติธรรม การจัดกิจกรรมวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา การเปิดวัดวันอาทิตย์ พระสงฆ์ต้องการให้สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดนครปฐมเพิ่มบทบาทในการช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ ติดตาม ประสาน กระตุ้น ส่งเสริม ให้วัดที่มีความพร้อมได้มีการจัดตั้งและดำเนินงานสำนักปฏิบัติธรรมตามระเบียบมหาเถรสมาคมต่อไป

ภาควิชาพื้นฐานทางการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2554

ลายมือชื่อนักศึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ 1..... 2..... 3.....

52260402 : MAJOR : DEVELOPMENT EDUCATION

KEY WORDS : NEEDS ASSESSMENT/MONK/NAKHON PATHOM NATIONAL BUDDHISM OFFICE

RAPEEWAN BUMRUNG : A STUDY OF NEEDS ASSESSMENT OF THE MONKS'ROLES IN NAKHON PATHOM NATIONAL BUDDHISM OFFICE THESIS ADVISOR : ASST. PROF. THIRASAK UNAROMLERT, Ph.D. , LUYONG WEERANAVIN , Ph.D. AND ASST. PROF. CHAIYOS PAIWITHAYASIRITHAM , Ed.D. 188 pp.

This research aims to study and compare needs assessment of the monks'roles in Nakhon Pathom National Buddhism Office as they were and as they should have been, and analyze causes of the needs. Stratified random sampling was used to acquire a sample group consisting of 136 temples and 408 monks. Statistical methods for data analysis used in this study were frequency, percentage, mean and standard deviation. Needs were prioritized based on PNI_{modified}. Quantitative data were collected via a questionnaire with a 5-point rating scale and dual responses. Qualitative data were derived from focus group discussions and content analysis.

The findings were as follows.

1. Monks had needs for roles of the Nakhon Pathom National Buddhism Office as they were at an average level and as they should have been at a very high level. The priority index of PNI_{modified} needs is 0.494. The aspect that was needed the most was promotion of temples as educational centers, followed by religious rituals, Buddhist important days, monk administration and protection of Buddhism.

2. Results of comparison of monks' needs for roles of the Nakhon Pathom National Buddhism Office classified by individual factor showed that monks with different titles, ages, (formal) educational levels, (Buddhist) educational levels in the dharma and pali disciplines placed different levels of importance on needs for roles of the Nakhon Pathom National Buddhism Office.

3. The roles of the Nakhon Pathom National Buddhism Office that were the most needed were support and promotion of temples as educational centers, followed by suggestions and recommendations of temples as places for young monks to practice Buddhist activities such as establishing Dharma practice centers, organizing events on Buddhist holidays and opening temples on Sundays.

Department of Education Foundations Graduate School, Silpakorn University Academic Year 2011

Student's signature

Thesis Advisors' signatures 1..... 2..... 3.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาอย่างสูงจาก ผศ.ดร.ธีรศักดิ์ อุ่่นอารมย์เลิศ อ.ดร.ลุย วีระนาวิน ผศ.ดร.ไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้เสียสละเวลาให้คำแนะนำและพิจารณาตรวจทานแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ตลอดจนให้ข้อคิดเห็นอันทรงคุณค่ายิ่งต่องานวิจัย จนกระทั่งวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสิ้นโดยสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ รศ.ดร.คณิต เขียววิชัย ประธานการสอบวิทยานิพนธ์ และ รศ.พ.ต.อ.ดร.นพรุจ ศักดิ์ศิริ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ได้ให้ข้อเสนอแนะที่มีคุณค่าและเป็นประโยชน์ต่อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้กรุณาสละเวลาตรวจสอบและให้คำแนะนำในการสร้างเครื่องมือในการวิจัย

ขอกราบขอบพระคุณ พระเดชพระคุณท่าน พระสังฆาธิการ และพระสงฆ์ทุกรูปที่ให้ความเมตตาอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม และเข้าร่วมสนทนากลุ่มเป็นอย่างดี

ขอขอบคุณบุคคลในครอบครัว ได้แก่ คุณอภิเดช บำรุง เด็กหญิงกชกร บำรุง เด็กหญิงพิมพ์มาดา บำรุง ที่คอยช่วยเหลือ สนับสนุน และให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยด้วยดีตลอดมา

ประโยชน์และคุณค่าอันพึงเกิดขึ้นจากการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอขอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดา มารดา ครู อาจารย์ และผู้มีส่วนในการช่วยเหลือเกื้อกูล ให้กำลังใจในการศึกษาแก่ผู้วิจัยจนประสบความสำเร็จ